

Việt Linh

Tiểu sử Việt Linh Sinh năm 1952 tại Saigon Đạo diễn các phim: - Nơi bình yên chim hót (1986) - Phiên tòa cần chánh án (1987) - Gánh xiếc rong (1988) - Một cuộc đời bị đánh cắp (1989) - Dấu ấn của quý (1992) - Chung cư (1998) - Mê Thảo - Thời vang bóng (2002) Phòng vấn, các bài viết về nhân vật "Mê Thảo - Thời Vang Bóng": Một Phim Dị Thường, Xuất Sắc Phan Tấn Hải Khi phim chạy lên hàng chữ kết thúc, khi đèn trong rạp bật sáng, khi những tràng vỗ tay vang lên ngợi ca, và khi khán giả đứng dậy chờ bước ra, tôi vẫn còn ngồi đó kinh ngạc, thấy mình như tờ giấy - sau gần hai giờ đồng hồ xem một cuốn truyện mà mình mê thích từ nhỏ được chuyển thành phim, nhìn các hình ảnh hiếm hoi ở quê nhà từ cả thế kỷ trước, chứng kiến những mối tình dị thường trong "Mê Thảo - Thời Vang Bóng", theo dõi những đam mê nhan sắc và âm nhạc của các nhân vật, và các mê loạn điệp trùng... Khi bước ra khỏi rạp Edwards Westminster 10 Cinemas, đó là những cảm giác còn giữ trong lòng tôi suốt hôm chủ nhật 21-8-2005. Đó là một cuốn phim hiếm gặp, không dễ làm, và cũng để lại các vết ký ức thật sâu, hệt như tiểu thuyết "Chùa Đàn" của Nguyễn Tuân, cuốn truyện mà phim mô phỏng và dựa vào. Phim "Mê Thảo - Thời Vang Bóng" do nữ đạo diễn Việt Linh thực hiện, đang chiếu ở Quận Cam, California, nói tiếng Việt, phụ đề tiếng Anh. Phim đã được nhiều báo Việt Ngữ ở Nam Cali khen ngợi, trong đó có lời của nhà phê bình phim CNN Nguyễn Ngọc Chấn rằng, "Một phim có thừa tiêu chuẩn quốc tế. Mê Thảo có nhiều yếu tố chiếm Oscar cho phim ngoại quốc..." Thực tế, phim đã đoạt nhiều giải thưởng quốc tế, trong đó có giải Bông Hồng Vàng tại Liên hoan phim Bergamo (Ý) và giải nhì của Quỹ Cổ Động Phát Hành Quốc Tế (Promotion Internationale des Films du Sud). Nhìn kỹ, truyện phim cũng có đôi khác ít nhiều đối với cốt truyện "Chùa Đàn." Đạo diễn đã cho thêm vào truyện nhân vật cô gái câm, tên Cam, tuy mang thân phận người tứ giác nhưng lại yêu say đắm Nguyễn, ông chủ ấp Mê Thảo. Toàn bộ phim xoay quanh một số nhân vật, giữa các xung động trong ấp Mê Thảo, một xã hội Việt Nam thu nhỏ thời thực dân Pháp. Một nhân vật chính tuy vắng mặt trong phim, nhưng lại phủ trùm bóng tối lên toàn bối cảnh: người vị hôn thê của ông Nguyễn. Cô chết vì đụng xe, khi ngồi trên chiếc xe hơi ông Nguyễn tặng làm quà cưới. Đó cũng là lý do làm ông Nguyễn căm thù tất cả những gì gọi là văn minh hiện đại: từ chỗ căm thù chiếc xe hơi mang tai họa, tới chỗ buộc dân toàn ấp đốt sạch tất cả những gì thuộc về văn minh Tây Phương, cả đồng hồ, sách vở giấy mực, vân vân... và làm dân trong ấp khổ sở vì ông chủ quái dị này. Không ai thấy mặt cô chủ này trong phim, nhưng uy lực của cô hiện diện khắp nơi, làm ông chủ Nguyễn quay quắt thương nhớ, làm dân cả ấp kiệt sức với các lệnh "xóa sổ văn minh" mà ông chủ áp ban xuống. Nhiều người dân phải bỏ ấp mà đi... Cô thiếu nữ vắng mặt đó biểu tượng cho những gì? Và vì sao cái chết của cô lại làm tiếc nhớ tới điên loạn cho ông chủ Nguyễn? Có phải cô là một mảnh hồn đất nước Việt Nam đã bị nền văn minh thực dân Đại Pháp giết chết? Không ai có câu trả lời, vì cả truyện và phim đều để lửng tất cả mọi nan đề... Hình ảnh cực kỳ đẹp. Với bối cảnh truyện là thời đầu thế kỷ 20, hình ảnh lạ lùng của một ấp Mê Thảo nơi miền Thượng Du Bắc Việt, của thơ mộng ở một số góc phố Hà Nội, của đậm đà kỷ niệm nơi một số bến đò, núi đồi, góc rừng, và của văn minh nước bảo hộ Đại Pháp với chuyến xe lửa chạy trên đường núi khi vào phim... Nhưng dị thường nhất là hình ảnh ngọn đồi dưới ánh lửa các ngọn đút, nơi ông Nguyễn cho chôn các vò rượu và rồi trở thành nơi xác của ông và của Tam, người nghệ sĩ đàn nhị huyền cầm tài hoa, nằm giữa các vũng rượu và bị thiêu cháy. Một điều cũng hiếm gặp trong đời thường, đặc biệt với khán giả hải ngoại. Đó là nhạc a đào, với giọng hát thu hồn của cô Tư và tay đàn của Tam. Hai người là bạn tình, một mối tình tội lỗi vì cô Tư đã có chồng. Cô Tư tự dưng vắng, và nhiều lần múôn dứt bỏ vương vís sai trái để trở về với người chồng bệnh nan y. Nhưng định mệnh cô đã bị âm nhạc buộc lấy, cả sau khi người chồng từ trần. Và cây đàn cô thờ trên bàn thờ người chồng cũng là cây đàn ma quái. Đó là cây đàn mà Tam nài nỉ xin đàn dù biết rằng người sử dụng đàn sẽ chết, khi dứt bản nhạc. Tam đã dùng sinh mạng và tiếng đàn của mình để hy vọng cứu bệnh cho ông chủ, ông Nguyễn, người chủ ấp Mê Thảo, và là người một thời cứu mạng anh. Khi máu ứa ra nơi các đầu ngón tay đang bấm dây đàn, Tam vẫn say mê đàn, đôi mắt say sưa trong lúc tay vẫn bấm không rời các dây trên khuôn đàn. Đôi mắt cô Tư nhìn anh đau đớn, biết rằng anh sắp gục chết giữa tiếng hát của cô, nhưng cô vẫn trân trọng các giây phút